

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA V BRNĚ

Seznámení s Digitální knihovnou

KURZ PRO ZAČÁTEČNÍKY

Martina Smetánková & Iva Zadražilová

STRUKTURA KURZU

NA CO SE ZAMĚŘÍME

V kurzu si povíme, jak a proč se digitalizuje, uděláme si přehled v jednotlivých digitálních knihovnách v ČR a naučíme se využívat rozcestník Digitalniknihovna.cz. Na příkladu Digitální knihovny MZK se pak naučíme ovládat její systém a vyhledávat v jejím obsahu. Závěrem se budeme věnovat tzv. dílům nedostupným na trhu a jak k nim získat přístup. Vyhledávání si také vyzkoušíte na vlastní kůži.

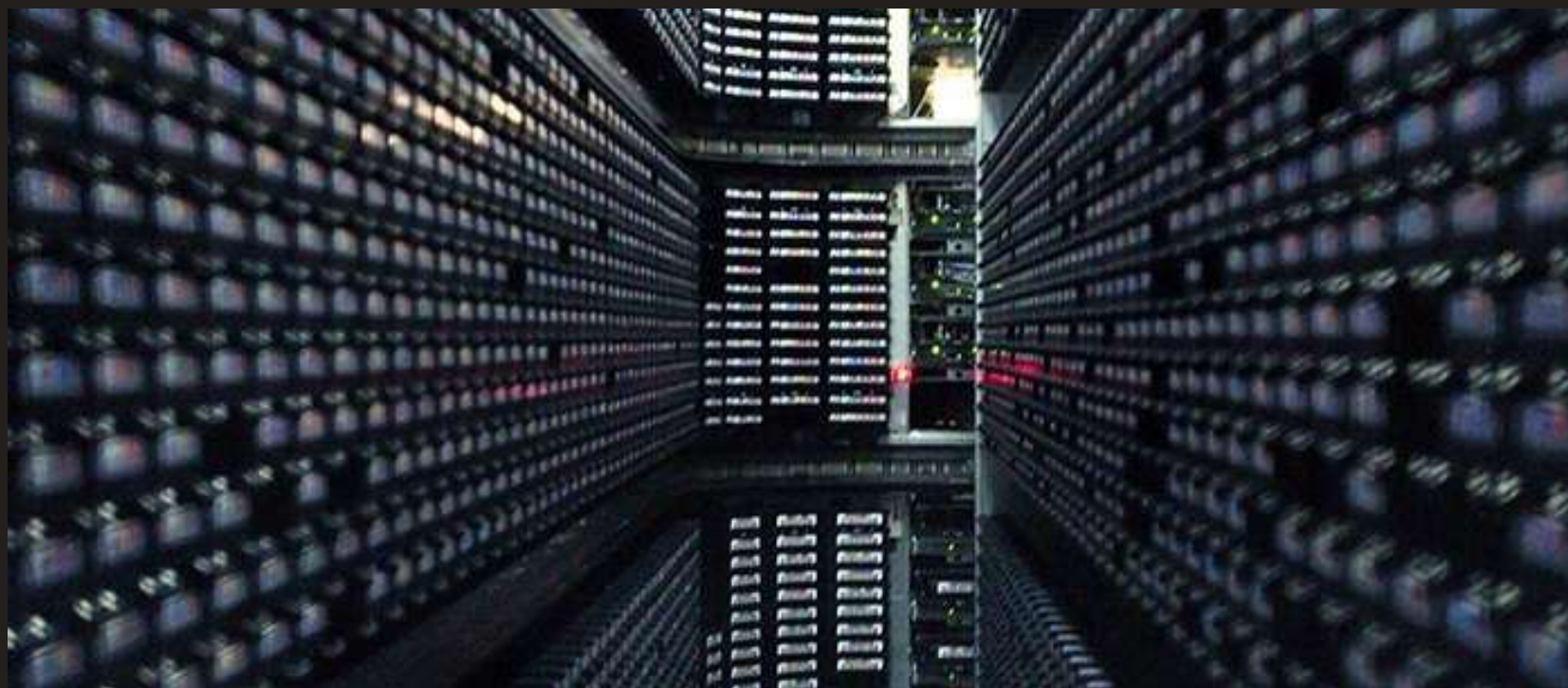
JAK NEJLÉPE SHRNOUŠ SMYSL DIGITALIZACE?

"Kdo je připraven, není překvapen."

Známé české přísloví

ARCHIVACE DIGITALIZOVANÝCH FONDŮ

NEJEN OCHRANA FYZICKÉHO
FONDU

Digitalizace v knihovnách, potažmo paměťových institucích, je specifická tím, že je zaměřena hlavně na **ochranu fondů**, což neznamena jen ochranu obsahu dokumentu (text), ale i autentického obrazu všech stran originálu s ilustracemi, vpisky atd.

Proč se digitalizuje? Digitalizace chrání původní dokument. Proč a jak?

- Staré noviny trpí **degradací papíru**, takže každé **otevření a prolistování** svazku způsobuje **nenapravitelné škody**.
- Rukopisy a staré tisky mají často nevyčíslitelnou hodnotu a digitalizací je **chráníme před ztrátou, krádeží či poničením**.
- Velkou cenu mohou mít nicméně i obyčejné knihy. Důvodem může být jejich **sběratelská hodnota** (např. konkrétní vydání od určitých spisovatelů) nebo prostý fakt, že ve své době **vyšly v omezeném nákladu a nejsou k sehnání**.
- Učebnice a skripta mají obvykle **nekvalitní vazbu a rychle se opotřebují**. Studenti se k nim navíc často chovají jako k vlastnímu majetku a vrací je poškozené.

PRAHA, 2002

Následky ničivé povodně v Klementinu v roce 2002 poškodily značnou část fondu NK ČR. Podobný osud postihl i další knihovny.

ČERNIHIV, 2022

Stav knihovny ve městě Černihiv na Ukrajině po bombardování ruskou armádou. Velmi podobně dopadly i ostatní knihovny a další instituce nejen na východní Ukrajině.

DEGRADACE PAPIŘU

Ukázka jednoho ze stovek svazků novin ze skladů Moravské zemské knihovny. Tento stav není u starých novin v knihovních fondech ničím výjimečný a takové exempláře nelze půjčovat čtenářům. K opotřebení dochází půjčováním čtenářům i degradací tzv. kyselého papíru.

OPOTŘEBOVÁNÍ A NIČENÍ EXEMPLÁŘŮ

Ukázka dříve často půjčovaných skript z fondu MZK. Všimněte si více barev zvýrazňovačů, které uživatelé v průběhu let použili.

V třídním rozvrstvení Francie nedošlo ani v posledních letech 18. století k podstatným změnám. V čele společenského i státního života stál král, který ve svých rukou soustřeďoval veškerou moc zákonodárnou, výkonnou i soudní. Byl prakticky neomezeným vládcem v zemi, rozhodoval o válkách, smlouvách, jmenoval všechny vyšší státní a církevní funkcionáře. Nebylo jediné instituce, která by nemusela králi skládat účty ze své činnosti. Nákladný život královského dvora představoval jednu z nejvyšších položek odčerpávající finance ze státní pokladny.

Společnost byla stále rozdělena do tří stavů. Prvý stav tvořilo duchovenstvo (le clergé). Patřilo k němu koncem 18. století asi 130.000 duchovních, z toho 60.000 mnichů a jeptišek. Vnitřně bylo duchovenstvo rozvrstveno na vysoké a nízké. K vyššímu patřili kardinálové, arcibiskupové, biskupové, kanovníci, opati, kteří byli vybíráni téměř výlučně z řad šlechty. Nižší duchovenstvo ve srovnání s vysokým žilo často velmi skrovně na městských a venkovských farách a bylo většinou měšťanského původu. Duchovenstvo jako celek se těšilo řadě privilegií fiskálních i soudních: bylo zbaveno většiny daňových povinností a spadalo pod pravomoc vlastního soudnictví.

Beletrie > Fantasy / Sci-fi

Cesta krve. Část 2, Cynik

Kulhánek, Jiří

★★★★☆ 4.6

Česky

☹️ Zápach, stopy po navlhnutí / polití, fličky

📍 Skladem

30 240 Kč

Přidat do košíku

🏠 Osobní odběr zdarma

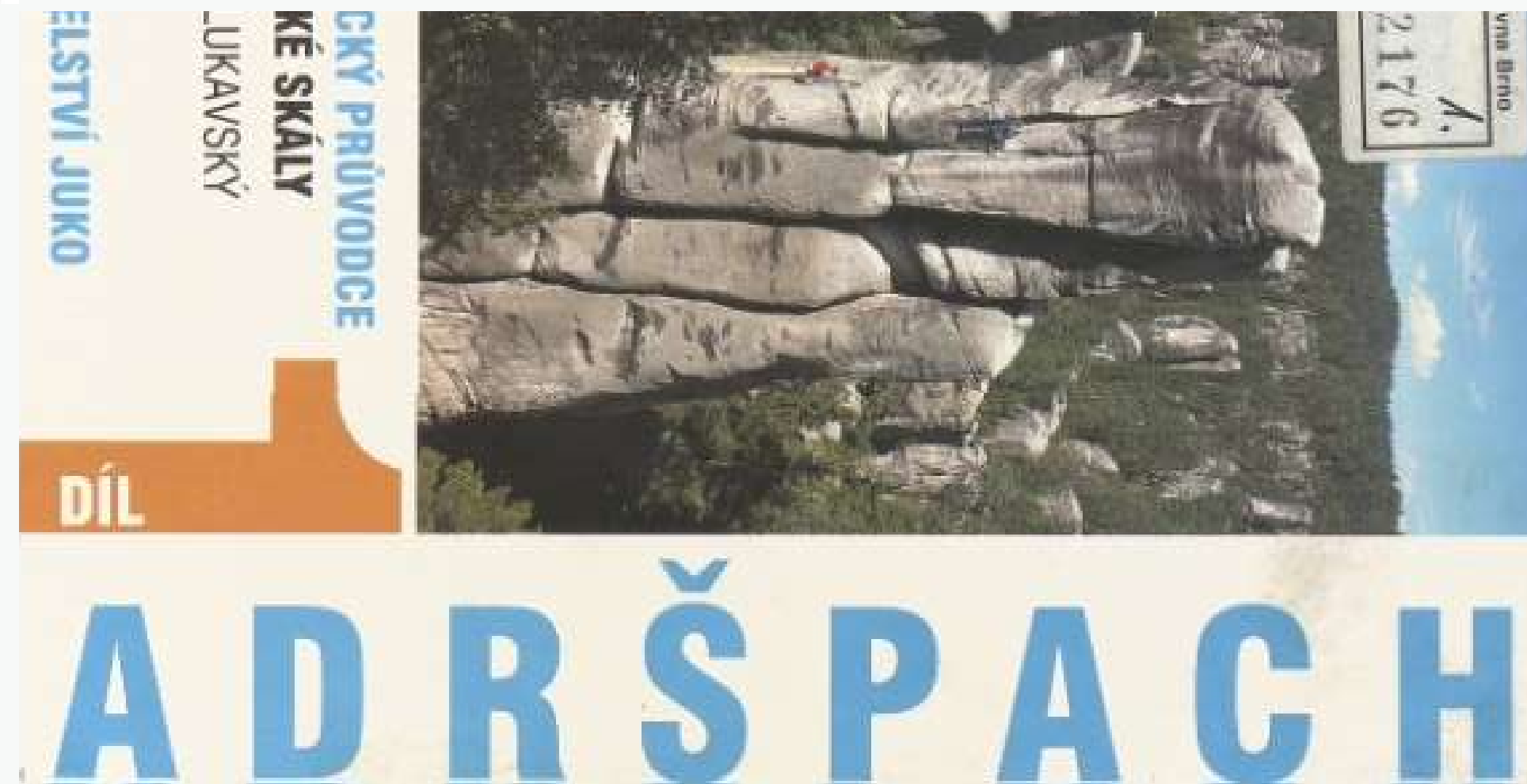
🚚 Odesíláme do druhého pracovního dne

ZTRÁTY A KRÁDEŽE

Nejen staré tisky a rukopisy mají svou hodnotu. Skvělým příkladem jsou i různé **sběratelské kusy** populární brakové literatury, např. knihy Cesta krve od Jiřího Kulhánka. Ve většině knihoven, které měly tyto knihy určené pro absenční výpůjčky, byly tyto **exempláře odcizeny**. Obrázek vlevo napoví proč.

NEDOSTATEČNÉ ZÁSOBNÍ TRHU

Některé knihy nebudou nikdy patřit mezi bestsellery, mezi svými jsou však **nepostradatelné** a přesto téměř **nesehnatelné**. Důvod je prostý: komunita je relativně malá a nakladateli se **nevyplatí knihy tisknout ve velkém**. Skvělý příklad jsou průvodci po skalách pro horolezce. Zkuste např. sehnat na internetu knihu vpravo.

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DIGITALIZOVANÝCH FONDŮ

NEJEN OCHRANA FYZICKÉHO
FONDU

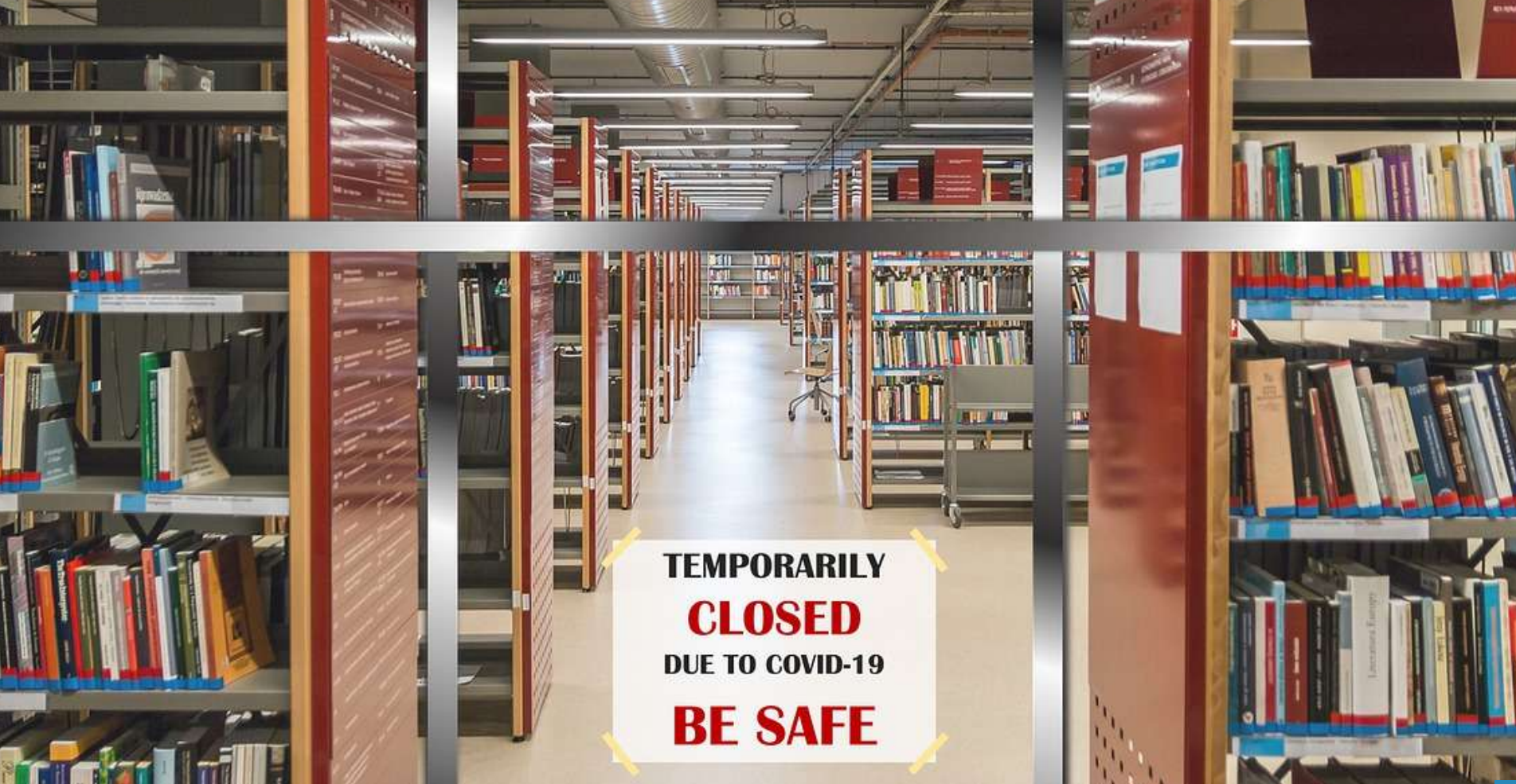

Kromě archivace je dalším důležitým smyslem digitalizace **zpřístupnění digitálních dokumentů**. Knihovny nemají neomezenou kapacitu ani finance, a proto vlastní i od často půjčovaných knih pouze několik exemplářů.

Typické příklady z praxe:

- Digitalizací skript, učebnic a dalších žádaných materiálů pro studenty umožníme **přístup více uživatelům k jednomu dokumentu**. Tato díla jsou navíc často **nedostupná na knižním trhu**.
- Staré noviny a časopisy patří mezi nejžádanější dokumenty. Digitalizace pak umožní podobnými tituly **“listovat” z pohodlí domova**.
- Rukopisy a další vzácné dokumenty nemusí být přístupné ve studovnách nebo mají omezenou otevírací dobu. Pokud budou tyto dokumenty digitalizovány, **čtenář nepotřebuje chodit fyzicky do knihovny**.

PANDEMIE COVID-19, 2020-2022

Podle usnesení vlády ČR č. 199 ze dne 12. 3. 2020 bylo přijato krizové opatření, které začalo platit 13. 3. 2020 od 6:00, v němž byla **zakázána přítomnost veřejnosti v knihovnách**. Toto opatření vydrželo několik měsíců. Provoz i služby byly pak osekány na minimum a měnily se dle pandemické situace po následující dva roky.

KOMPLETNÍ ZPŘÍSTUPNĚNÍ DIGITALIZOVANÝCH FONDŮ

Moravská zemská knihovna a Národní knihovna ČR v reakci na uzavření a následné omezení provozu knihoven zajistily studentům, pedagogům a výzkumným pracovníkům a později i registrovaným čtenářům knihoven **přístup do kompletních fondů**.

Přístupy byly vázané **mimořádnými dohodami** a pouze **na omezenou dobu**.

Moravská zemská knihovna a Národní knihovna ČR opět zpřístupňují kompletní digitální fondy. Přístup získají studenti vyšších odborných a vysokých škol, pedagogové a výzkumní pracovníci v reakci na uzavření knihoven.

MinutaN.cz

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DIGITALIZOVANÝCH FONDŮ

NEJEN OCHRANA FYZICKÉHO
FONDU

Digitalizace přináší svým knihovně i čtenářům spoustu výhod.

Typické příklady z praxe:

- **Možnost fulltextového vyhledávání.** Při digitalizaci se, pokud je to možné, dokumenty opatřují textovou vrstvou (OCR), a proto v nich lze po zpřístupnění vyhledávat.
- **Vyhledávání dokumentů i v jejich obsahu je rychlejší a efektivnější.** Všechny dokumenty mají pečlivý metadatový popis, díky němuž lze používat filtry při vyhledávání.
- **Úspora práce, času a místa.** Opakované půjčování a vytváření kopií z jediného exempláře a s tím související neustálé docházení do skladu pro stále stejné dokumenty lze eliminovat právě jejich digitalizací. Uživatel si pak sám může vyhledat a vytisknout, co potřebuje.

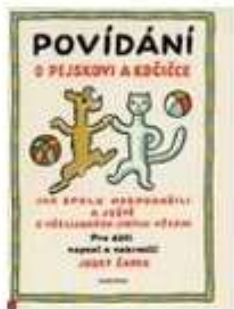
JAK SE DIGITALIZUJE?

CO JE TŘEBA ZOHLEDNIT

Výběr dokumentů k digitalizaci má svá kritéria.

- **Výběr dokumentů k digitalizaci** může probíhat na základě následujících kritérií:
  - **fyzický stav** dokumentů
  - **historická hodnota**
  - **exkluzivita a vzácnost** dokumentů (dokumenty, u kterých hrozí krádež, např. bibliofilie, knihy s exlibris)
  - **knihovní potřeby** - velkoformátové dokumenty nebo dokumenty z odloučených depozitářů (lze tak snížit provozní náklady na dovoz)
  - **zájem uživatelů**
  - **destruktivní digitalizace** - duplicitní a nepříliš vzácné dokumenty dané knihovně darem
- Co je ještě potřeba? **Kontrola duplicit.** Před samotným začátkem digitalizace je nutné ověřit, že dokumenty, které se chystám skenovat, neskenoval přede mnou už někdo jiný. K tomu slouží nástroj **Registr digitalizace.**

Povídání o pejskovi a kočičce, jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech

Hlavní autor: Čapek, Josef

Místo vydání: Praha

Nakladatel/vydavatel: Albatros

Rok(y) vydání: 1987

Vydání: 17., v Albatrosu 11. vyd.

[Podrobné bib. údaje](#)

Vlastník		Počet svazků
✓	Moravská zemská knihovna, Brno (BOA001)	1

— Seznam předloh (1)									
Stav	Číslo RDCZ	Vlastník	Rok per. ↓	Část/roč.	Číslo	Financováno	Signatura	Čár. kód	
■	Pr000155003	BOA001				NDK	PK-N-0034.663	3119017566	

+ Digitální dokument (3)

SYSTEM KRAMERIUS

Nejrozšířenější systém pro prezentaci a uchování dat. Jedná se o opensource software, na jehož vývoji i financování se podílí více knihoven v ČR. Umožňuje knihovnám spravovat si digitalizovaný fond samostatně. Používá ho většina knihoven v ČR.

<https://system-kramerius.cz>

REGISTR DIGITALIZACE

Jeho hlavní funkcí je ověření, zda dokument nebyl digitalizován v jiné instituci, nebo se jeho digitalizace neplánuje. Lze do něj hlásit plánovanou, probíhající i hotovou digitalizaci.

<https://registrdigitalizace.cz>

≡

Digitální knihovna Akademie věd ČR

Hledat v celé digitální knihovně

Sbírký Procházet Informace

Hledat v dokumentu ...

1 z 202 stránek

Moře a jeho tvorstvo

Autor: Bauše, Bohumil

Nakladatelské údaje: Praha: Otto, 1903

Typ dokumentu: Kniha

Jazyk: Čeština

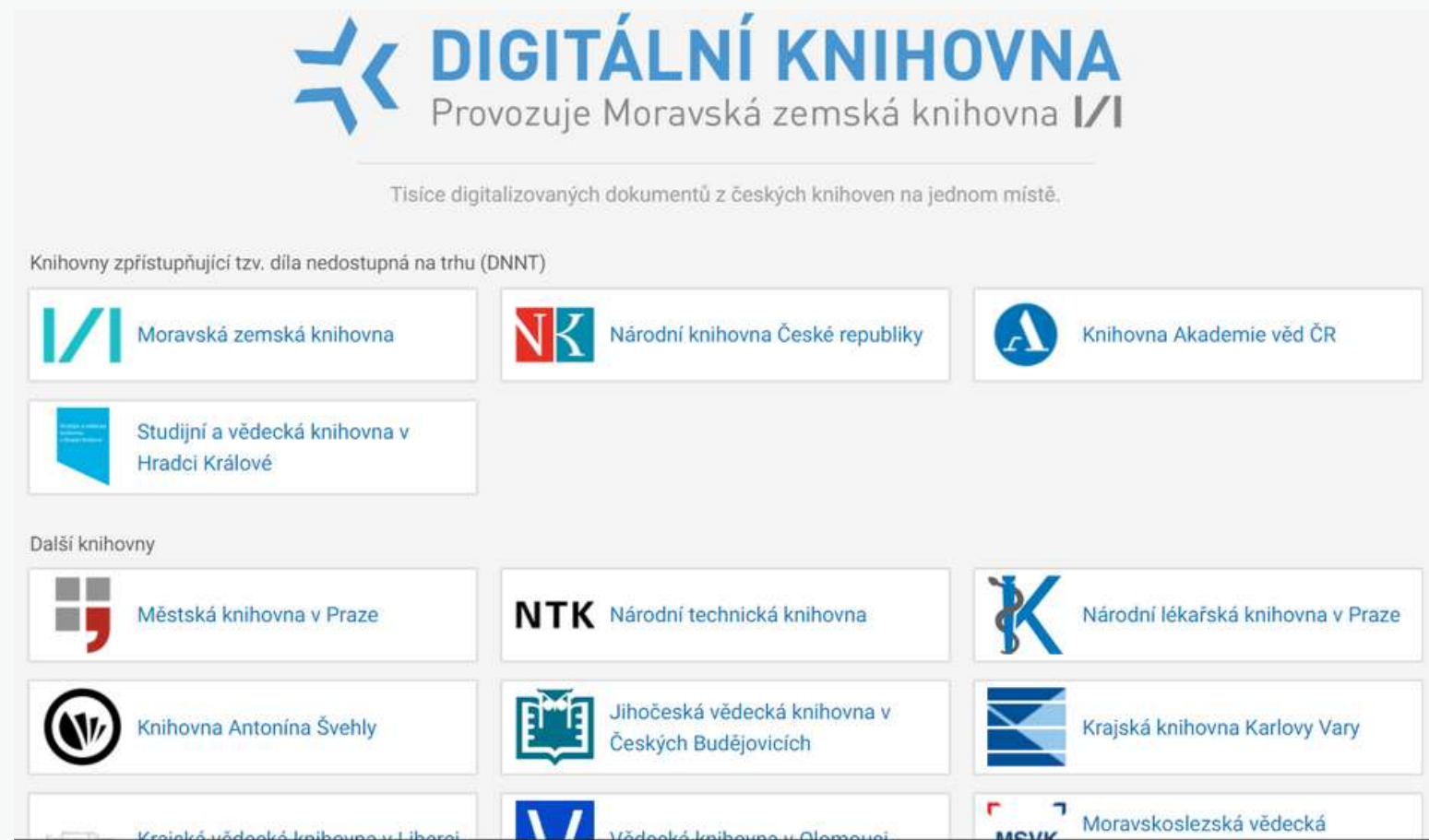
Místo uložení: Knihovna AV ČR

Signatura: D 3535

Fyzický popis: Rozsah: ii, 160 s., 10 tb

PROČ DIGITALIZUJEME?

ROZCESTNÍK DIGITALNIKNIHOVNA.CZ

Kolik máme v ČR Krameríů?

Přehled všech instalací **Krameria** a v jakém jsou stavu eviduje

Registr Krameríů → <https://registr.digitalniknihovna.cz>

Zároveň zde najdete informaci, jestli se daný Kramerius nachází

i na **Rozcestníku** → <https://www.digitalniknihovna.cz>

Z

K čemu slouží rozcestník Digitalniknihovna.cz?

Rozcestník DK eviduje všechny aktivní digitální knihovny používající systém Kramerius s protokolem HTTPS. Uživatel tedy nemusí složitě hledat, kde a jak se dostat do jednotlivých digitálních knihoven. Zde najde vždy **jednotné rozhraní**, **nejaktuálnější verzi klienta** a **všechny knihovny na jednom místě**.

- kramerius.lib.cas.cz → digitalniknihovna.cz/knav
- digitalnistudovna.army.cz → digitalniknihovna.cz/dsmo

Najdete zde i tzv. **Českou digitální knihovnu** (ve vývoji), která do budoucna zajistí prohledávání všech Krameríů najednou.

"POUZE KNIHOVNÍCI RÁDI HLEDAJÍ, OSTATNÍ RÁDI NALÉZAJÍ."

ING. ALEŠ BROŽEK, SVKUL

Co je potřeba k tomu, aby uživatel našel to, co hledá?

Pokud čtenář ví, co v digitální knihovně hledá, obvykle mu k vyhledávání bude stačit pouze **našeptávač**.

Pokud uživatel provádí např. rešerši, pouze našeptávač mu už stačit nebude. Základem pro jeho práci bude práce s **fulltextovým vyhledáváním** v kombinaci s **filtry, logickými operátory a zástupnými znaky**.

Aby výše uvedené fungovalo, dokumenty se neobejdou bez **kvalitního metadatového popisu**, který je tvořený podle **standardizované šablony**.

Jak moc jsou tyto údaje pro vyhledávání důležité si ukážeme názorně na následujícím příkladu.

NAJDĚTE FOTOGRAFII V DIGITÁLNÍM ARCHIVU PERIODIK HVĚZDÁRNY FRANTIŠKA PEŠTY

Časopis Říše hvězd

Časopis České astronomické společnosti vydával mezi lety 1920-1999 časopis Říše hvězd. Najdete ho kompletně přístupný na webu Hvězdárny Františka Pešty.

<https://www.hvezdarna-fp.eu/digitalni-archiv/rise-hvezd>

Co v něm najít?

Pokuste se v daném periodiku najít obrázek s popiskem:

"Snímek korony z roku 1932."

Pomůcka:

Víte pouze, že daná fotografie by měla být v článku "Československá výprava za slunečním zatměním do Japonska." Autora neznáte, ale víte, že tento článek vyšel někdy mezi lety 1934-1936.

MAX. 5 MIN.

VYZKOUŠEJTE SI VYHLEDÁVÁNÍ V DIGITÁLNÍ KNIHOVNĚ BEZ METADAT

A TEĎ TOTÉŽ ZKUSTE V DIGITÁLNÍ KNIHOVNĚ MZK ...

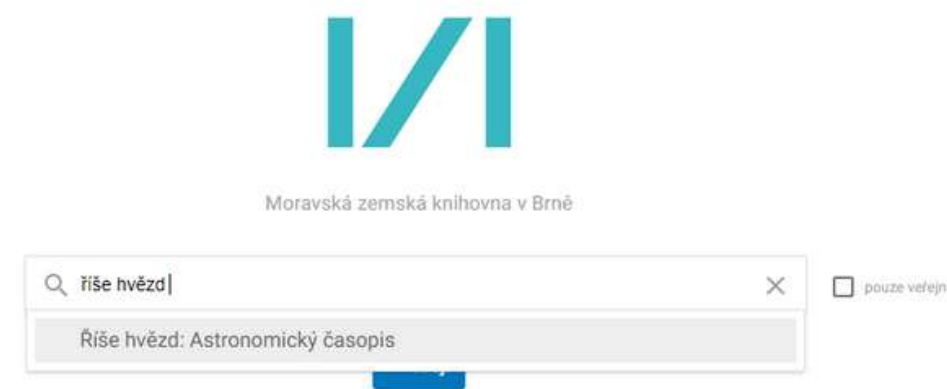
Digitální knihovna MZK

Otevřete si web Digitální knihovny MZK a pokuste se znovu o vyhledávání. Pro připomínku: V Časopisu **Říše Hvězd** hledáte "**Snímek korony z roku 1932.**"

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk>

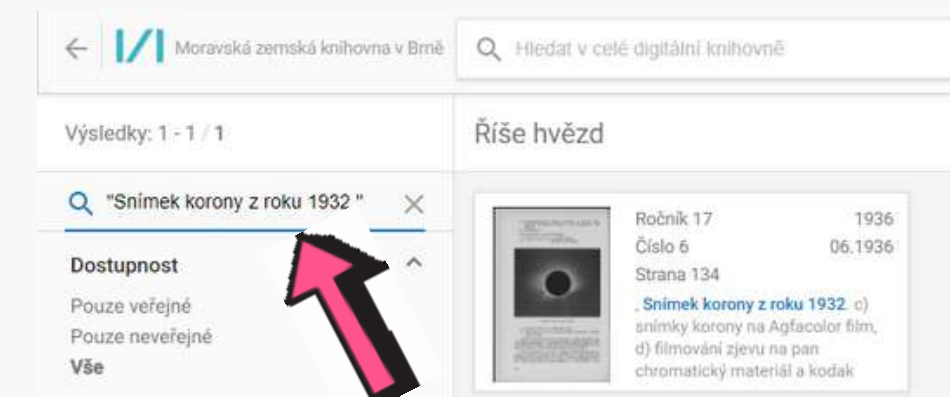
Jak na to?

Do vyhledávacího pole na úvodní stránce zadejte Říše hvězd. Pomocí našeptávače si otevřete daný dokument.

Mám časopis. Co dál?

Zadejte ve vyhledávání přímo v časopisu (vyhledávací políčko vlevo) "**Snímek korony z roku 1932.**" (včetně uvozovek) a klepněte na lupu (případně stiskněte enter).

Základní minimum pro efektivní vyhledávání ...

1

KVALITNÍ SKENY

Kvalitní skeny jsou základem pro **čitelnost dokumentů**. Bez kvalitních podkladů nelze generovat textovou vrstvu (OCR) a bez té nelze efektivně vyhledávat. Pokud je předloha špatně čitelná, nemůže být čitelné ani OCR.

2

TEXTOVÁ VRSTVA

Textová vrstva je základ pro vyhledávání **v samotné digitální knihovně i jednotlivých dokumentech**. Oceníte jí zejména u rešerší a vyhledávání v denním tisku.

3

METADATA

Bez řádně popsaných dokumentů nelze v dokumentech vyhledávat, používat při vyhledávání filtry a ani se celkově vyznat v obsahu dané digitální knihovny.

4

DOSTUPNOST

Knihovna je povinna dodržovat u zpřístupňování dokumentů autorský zákon. Data je ale potřeba pravidelně udržovat a aktualizovat.

JAK SE VYZNAT V DOSTUPNOSTI DOKUMENTŮ?

The screenshot shows three book entries in a library catalog. Each entry includes a book cover, title, year, and number of occurrences. A pink 'Kniha' (Book) label is at the bottom right of each entry. Callout boxes provide details on availability:

- Encyklopedický německo-český slovník** (1921, 2 výskyty): Volné dílo. Není vidět žádný zámeček. Lze tisknout, generovat PDF, kopírovat OCR apod.
- 30 let na zlatém severu** (1930, 1 výskyt): Autorsky chráněné dílo bez dalších licencí. Přístupné pouze z příslušné knihovny, která digitální knihovnu provozuje.
- Ssavci** (1928, 6 výskytů): Autorsky chráněné dílo zařazené mezi díla nedostupná na trhu. Dostupné po přihlášení. Pouze pro čtení.

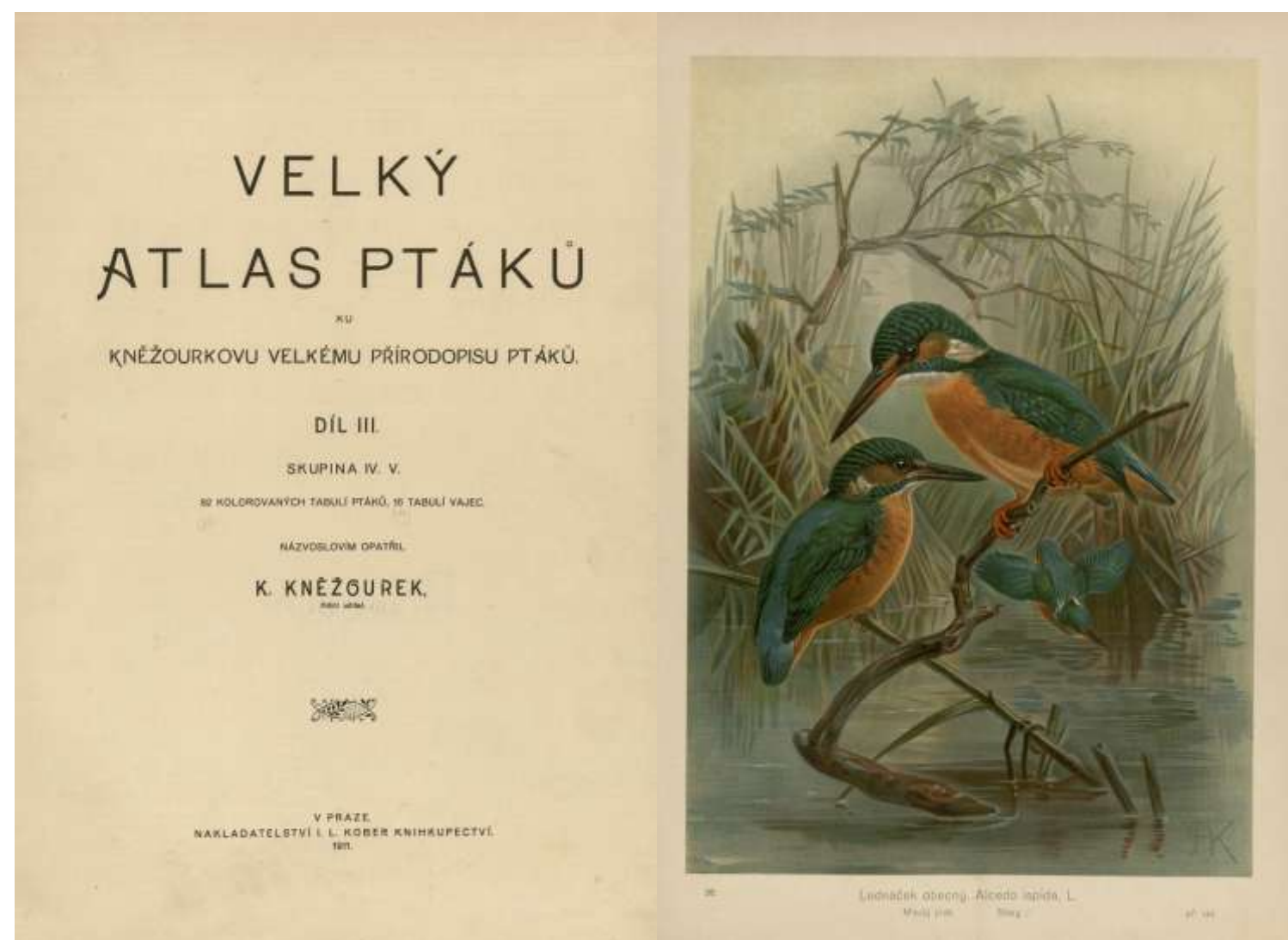
Dostupnost dokumentů před a po přihlášení

The same three book entries are shown, but the availability has changed after login:

- Encyklopedický německo-český slovník**: No change, still available.
- 30 let na zlatém severu**: Still unavailable, indicated by a lock icon.
- Ssavci**: Now available, indicated by an open book icon. A pink arrow points to this icon.

VOLNÁ A CHRÁNĚNÁ DÍLA

PÁR SLOV O AUTORSKÉM PRÁVU

Digitální dokumenty jsou zveřejňovány **v souladu s autorským zákonem**, tj.

- **70 let po úmrtí všech autorů** a dalších relevantních původců díla
- **70 let od data vydání u anonymních, pseudonymních a kolektivních děl**
- **50 let od data vydání** obecně

Pozn.: **autor s neznámými životopis. daty** - dle dohody s Dilia a NK ČR - dílo lze za volné označit pouze pokud uplynulo **od vydání více než 110 let.**

Volná díla jsou neomezeně přístupná odkudkoli, lze stahovat JPEG, generovat PDF, kopírovat text a tisknout. **Autorsky chráněná díla** jsou přístupná **pouze ve studovně** knihovny, která příslušný digitalizovaný dokument vlastní. Nelze je zveřejnit, nicméně **je možné je zpřístupnit na základě licenční smlouvy.**

DN Díla nedostupná
na trhu

NT

STUDUJTE AUTORSKY
CHRÁNĚNÁ DÍLA, KTERÁ SE UŽ
NEDAJÍ KOUPIT, ODKUDKOLI.
TŘEBA Z VAŠEHO GAUČE.

<https://dnnt.cz>

CO JSOU DÍLA NEDOSTUPNÁ NA TRHU?

Jedná se o dokumenty, které jsou **chráněny autorským právem** a které zároveň **nejsou dostupné na trhu**, a to včetně dalších vydání, případně i upravených nebo elektronických, ale které byly **zařazeny do Seznamu děl nedostupných na trhu**, který spravuje NK ČR. Své fondy v režimu DNNT zpřístupňují: **NK ČR, MZK, KNAV a SVKHK**.

Obsahuje: obtížně sehnatelná díla, která byla vydána do roku **2001** včetně a (pravá!) periodika do roku **2011**. Datum je klouzavé.

Přístup mají **čtenáři zapojených knihoven a univerzit**, které uzavřely s NK ČR smlouvu. Pro přístup je **nutné se přihlásit**. Dokumenty budou zpřístupněny v režimu pro čtení.

Moravská zemská knihovna

Hledat v celé digitální knihovně

Sbírký Procházet Informace Přihlásit

Výsledky: 781 - 840 / 261631

Pokročilé hledání

Dostupnost

Pouze veřejné 56934
 Pouze neveřejné 204697
Vše 261631

Licence

Díla nedostupná na trhu – online 111099
 Díla nedostupná na trhu – studovna 31344

Typ dokumentu

Knihy 222826
 Noviny a časopisy 3710
 Grafika 18826
 Mapa 12702
 Hudebniny 2031
 Zvukové nahrávky 689
 Archiválie 548

Popelka Pilař, Jan 1947 **Knihy**

Richard Wagner: Prsten Nibelungův. 1. Rýnské... Zamrzla, Rudolf 1914 **Knihy**

Básníci naivní imaginace : Libor... Kačer, Jaroslav 1964 **Knihy**

Nový občanský a pracovní právo Stránský, Jaroslav 2014 **Knihy**

Svár : (1937-43) Vrbová, Alena 1946 **Knihy**

Divka : [Verše z roku 1944] Kintnerová, Jiřina 1948 **Knihy**

Dopisy Albině Zedníček, Stanislav 1947 **Knihy**

Jedenáct návštěv Nejsvětější Svátosti... Liguori, Alfonso Maria de 1935 **Knihy**

Základy bezpečného lezení : bezpečně v... 2006 **Knihy**

Organická chemie pro průmyslové školy... Petřů, František 1955 **Knihy**

Základy teorie determinantů a matic ... Bydžovský, Bohumil 1930 **Knihy**

Svět šamanů Vítěbský, Piers 1996 **Knihy**

Moravská zemská knihovna

Hledat v celé digitální knihovně

Sbírký Procházet Informace Přihlásit

Hledat v dokumentu

11 z 276 stránek

Dokument není veřejně přístupný

Tento dokument spadá pod následující licence

Díla nedostupná na trhu – online

Jedná se o díla, která jsou ještě chráněna autorským zákonem a zároveň již nejsou dostupná na trhu. Seznam děl nedostupných na trhu spravuje Národní knihovna ČR a dostupný je [zde](#). Díla nedostupná na trhu (DNNT) jsou zpřístupněna na základě licenční smlouvy Národní knihovny ČR s aktivními správci DILIA a OOA-S a se souhlasem Svazu českých knihkupců a nakladatelů. Více informací o zpřístupňování děl nedostupných na trhu naleznete na [této stránce](#). Pro přístup k dílům nedostupným na trhu se [přihlásit](#) svým knihovním účtem.

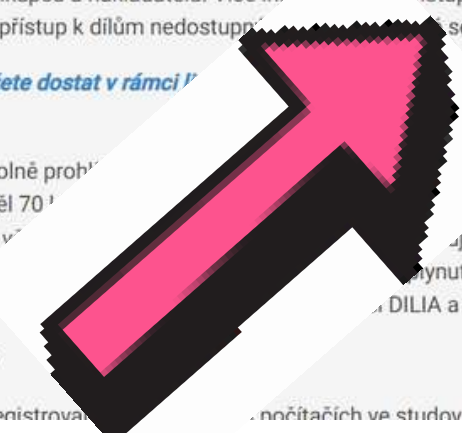
Pokud se k dokumentu nemůžete dostat v rámci licence, můžete se pokusit o přístup k dokumentu pro veřejně nedostupné dokumenty

Tento dokument není možné volně prohlédnout (přístupnost je omezena autorským zákonem). Autorský zákon připouští zpřístupnění děl 70 let od vydání díla (pro autory a ilustrátory apod.) a 50 let od vydání díla. Zpřístupnění děl je v některých případech možno i dříve. Monografie, noviny a časopisy, u kterých nejsou zohledněny výjimky, jsou zpřístupňovány 110 let od vydání. Tento postup vyplývá z licenční smlouvy Národní knihovny ČR s aktivními správci DILIA a OOA-S.

Jak se k dokumentu dostanu?

Tento dokument je přístupný registrovaným uživatelům v počítačích ve studovnách v budově Moravské zemské knihovny v Brně.

Dějiny trampingu
 ISBN 80-7077-432-0
 Dokument není veřejně přístupný
 Autor: Hurikán, Bob
 Další tvůrci: Motl, Stanislav
 Nakladatelské údaje: Praha: Novinář, 1990
 Typ dokumentu: **Knihy**
 Jazyk: **Čeština**
 Místo uložení: Národní knihovna České republiky - Knihovní fondy a služby

Přihlásit účtem

morav

Městská knihovna a informační centrum Hradec nad Moravicí

Městská knihovna Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové

Moravská zemská knihovna

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

CESNET
 Zpracování osobních údajů

Vyhledávání v digitální knihovně

Kramerius: tipy a triky

Není to Google

Digitální knihovna Kramerius prohledává především fulltext. Nezádávejte příliš složité dotazy. Představte si, jak by mohl být výraz napsán v knize a přesně takový hledejte.

Vyhledávejte efektivně

Výsledky vyhledávání ovlivní i použité filtry, logické operátory či zástupné znaky. Pokud se s nimi naučíte pracovat, výsledky vyhledávání budou přesnější a vy rychleji najdete to, co skutečně hledáte.

Přizpůsobte se době a kontextu

Přizpůsobte své pokusy o vyhledávání době, ve které vyhledáváte. Jazyk se vyvíjí a stejně tak i pravopis. Vezměte na vědomí i změny názvů ulic, měst nebo států.

Nevzdávejte to

Původní předloha nemusí být vždy kvalitní a textová vrstva může obsahovat chyby či zvláštní znaky. Pokud nenajdete ve fulltextu to, co hledáte, nezoufejte. Digitalizovaná kniha je pořád kniha.

Pokoušíme se zjistit, jaké knihy se psaly o chovu psů za dob první republiky.

Všimněte si použitých filtrů.

← Moravská zemská knihovna

🔍 chov psa

Pokročilé hledání

🔍

📅 [1929]
1 výskyt

Blednoucí obrázky: Vzpomínky nejstarší a drobné příběhy z...

Kniha

📅 1927
4 výskyty

Praktická hospodyňka: souhrn nauk, pokynů a předpisů ke...

Kniha

📅 1930
1 výskyt

Potulky Amerikou

Kniha

📅 1937
1 výskyt

Okolo zeměkoule autem a lodí

Kniha

📅 1932
1 výskyt

O duševnu zvířat

Kniha

📅 1923
1 výskyt

Směšné v hloupém

Kniha

📅 1926
1 výskyt

Domácí vševěd : ilustrovaný slovník vědomostí ze všech...

Kniha

📅 1924
1 výskyt

Můj obchod s psy

Kniha

📅 1925
2 výskyty

Dějiny vývoje užitkových domácích zvířat

Kniha

📅 1930
1 výskyt

Velký ilustrovaný přírodopis všech tří říší. Svazek 1. Savci...

Kniha

📅 1926
1 výskyt

Německo-české názvosloví úřední a právnické : příruční...

Kniha

📅 1918
1 výskyt

Sociálně politická ročenka občanského sdružení Čechů a Slováků 1915

Kniha

📅 1924
2 výskyty

Hospodářský slovník naučný: ilustrovaná encyklopedie...

Kniha

📅 [1936]
1 výskyt

Česko-německý slovník živé mluvy s frázemi a gramatikou pr...

Kniha

📅 1936
1 výskyt

Slovník česko-francouzský. První díl, A-P

Kniha

📅 1920
1 výskyt

Všeobecný slovník přírodních věd

Kniha

Pouze veřejné 23
Pouze neveřejné 53
Vše 76

Licence

🔒 Díla nedostupná na trhu – online 57
🔒 Díla nedostupná na trhu – studovna 2

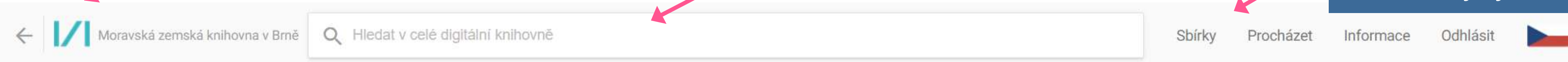
Typ dokumentu

Kniha 75
Noviny a časopisy 70
Grafika 0
Mapa 0
Hudebniny 0
Zvukové nahrávky 0
Archiválie 0
Rukopis 0
Konvolut 0

Zpět

Vyhledávání v celé digitální knihovně

Přístup ke sbírkám dokumentů (kurátorský výběr)

Výsledky: 33

Hledat v periodiku

Dostupnost

- Pouze veřejné
- Pouze neveřejné
- Vše

Rok vydání

Od 0 Do 2022

Použít

Vyhledávací panel uvnitř daného dokumentu

Řazení dokumentů

Metadata - Citace - Odkaz

Informace o dostupnosti

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/periodical/uuid:d6155710-4c9d-11e9-ba39-005056825209>

Výsledky: 1 - 40 / 152

VTM. Věda a technika mládeži

plachetnicel

Dostupnost

Pouze veřejné

Pouze neveřejné

Vše

Vyhledávací panel uvnitř daného dokumentu

Rok vydání

Od 0 Do 2022

Použít

Ročník 38 1984

Číslo 16 20.08.1984

Strana 486

PLACHETNICE v roce DVA

Ročník 24 1970

Číslo 12 11.06.1970

Strana 415

na jeho místo vztyčil černou výhrůžnou pirátskou vlajku ... muži. Jakmile by plachetnice vplouvaly do ostrovního

Ročník 36 1982

Číslo 23 06.12.1982

Strana 707

Plachetnice na Slunce • První cena za nejlepší studentskou práci opět do ČSSR • Dobrá práce kosmonautického

Ročník 21 1967

Číslo 22 27.10.1967

Strana 780

(těžnice) se protnou v jediném bodě, jímž je těžiště laterální plochy čili laterální střed. • Oplachtění sportovní

Ročník 34 1980

Číslo 6 10.03.1980

Strana 169

„Dor mládeže“ pod platinami Není snad v Polsku člověka, kterému by nebyla blízká školní plachetnice Dar

Ročník 27 1973

Číslo 13 27.06.1973

Strana [433]

Věda a technika mládeži 13/73| 2,50 Kčs Plachetnice Ji podpaždí ft v aneb není prkno jako prkno i. T-m+y* * |

Ročník 21 1967

Číslo 21 13.10.1967

Strana 743

) • • Kategorie plachetnic D (je rozdělena na tyto třídy: DM - plachetnice, délka modelu 1270 mm, plocha oplachtění

Ročník 21 1967

Číslo 7 31.03.1967

Strana 236

speciální expedici. Bylo to před 180 lety. Jako nejvhodnější byla vybrána plachetnice Bounty s tonáží

Ročník 24 1970

Číslo 12 11.06.1970

Strana 414

. Za chvíli plachetnice už zatáčela k ostrůvku přímo k velkému balvanu. Byla větší, než si ji Coxon představoval.

Ročník 40 1986

Číslo 24 23.12.1986

Strana [32]

Slovenské republiky SFRJ. Plachetnice o délce 13 metrů

Ročník 14 1960

Číslo 14 07.07.1960

Strana 422

mladí zlepšovatelé B. Deloušek inž. I. Dvořák a D.

Ročník 32 1978

Číslo 1 02.01.1978

Strana 14

PODZEMNÍ PLACHETNICE Vynaděl-li nějaká spousta

VTM. Věda a technika mládeži

čtrnáctideník pro polytechnickou výchovu

ISSN 0322-9017

Dokument není veřejně přístupný

Zpřístupněno pod licencí

Díla nedostupná na trhu – online

Autor

Mladá fronta (nakladatelství)

Nakladatelské údaje

Praha: Mladá fronta, 1954-1990

Typ dokumentu

Noviny a časopisy

Klíčová slova

Mládež věda technika

Jazyk

Čeština

Místo uložení

Moravská zemská knihovna v Brně

LOGICKÉ OPERÁTORY, ZÁSTUPNÉ ZNAKY

POKROČILÉ VYHLEDÁVÁNÍ

VYZKOUŠEJTE SI V DIGITÁLNÍ KNIHOVNĚ MZK:

- ? jako zástupný znak libovolného právě jednoho znaku, např. P?n prstenů
- * jako zástupný znak libovolného počtu libovolných znaků, např. H*y Potter
- AND - logický operátor pro oba výrazy Harry AND komnata
- OR - logický operátor pro alespoň jeden výraz Harry OR komnata
- NOT - vyloučení výrazu Harry NOT komnata
- "" - přesná shoda "Harry Potter a"
- ~n - proximitní hledání - výrazy jsou od sebe vzdáleny maximálně n pozic "Harry pohár"~2

Sčítání zemědělských závodů v republice...

1932

Zelená hodina

Lešmian, Boleslaw
1972

Mariola

Maliřová, Helena
1957

Chronická únava

Chro
zvlá

P
20

Pokročilé vyhledávání

V čem hledat?

Vše ▾

Vše

Název

Autor

Klíčové slovo

Geografický název

ISSN

DDT

MDT

Zrušit

Kniha

Kniha

Kniha

Kniha

Kniha

261599

Pokročilé hledání

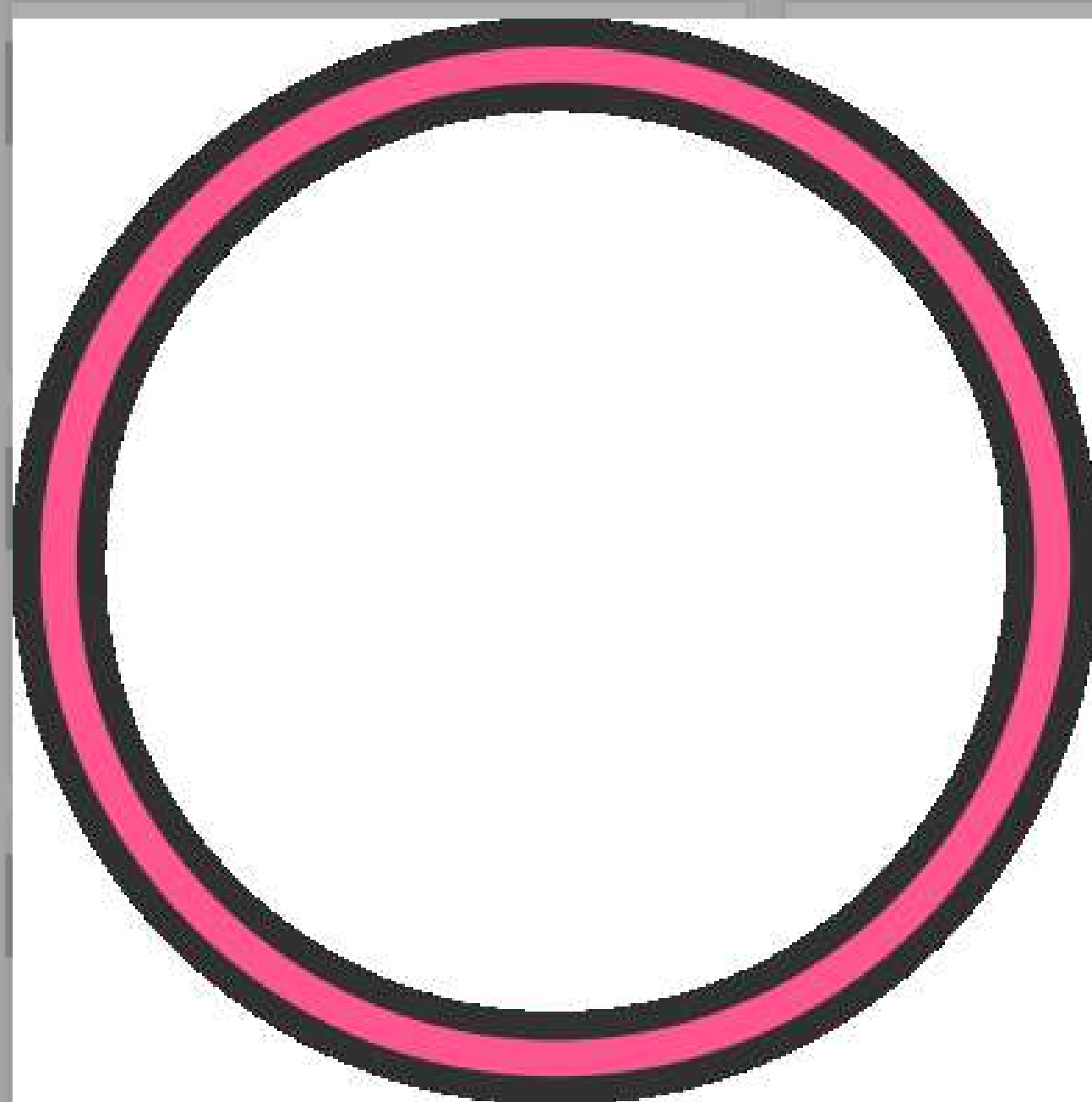
Řaz

56934
204665
261599

111128
31348

222794
3710
18826
12702
2031
689
548
241

3

Zelená hodina

Lešmian, Bolesław
1972

Mariola

Malířová, Helena
1957

Kniha

Chronická únava

Chronická zvládní

Praško
2006

á na trhu -

á na trhu -

odice? : (jak mu...

Bacus-Lindroth, Anne
1995

Kocourkova

Sekora, Ondřej
1947

Kniha

Stručný moderní

Beneš,
1910

Kam jdu

Tesař,
1997

Kniha

Kniha

Kniha

Almanach kolektivního divadla v Brně

1945

Milan Baroš : ostravský král

Smutný, Roman
2018

Silnice silnice

Huchel, Peter
1964

Lev utekl

Čtvrtek
1948

Zrušit

Použití * jako zástupný znak libovolného počtu libovolných znaků pouze u názvu dokumentu

The screenshot shows the search results for 'H*y Potter' on the Moravská zemská knihovna website. The search bar at the top contains 'Hledat s filtry H*y Potter'. The results are displayed in a grid of 12 items, each with a book cover, title, author, and year. A pink arrow points to the search bar. A yellow callout box contains the text 'Výsledkem je 21 knih o HP'. A teal banner at the bottom contains the URL: https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/search?field=title&value=H*y%20Potter

Výsledky: 1 - 21 / 21

Aktivní filtry
H*y Potter

Dostupnost
Pouze veřejné 0
Pouze neveřejné 21
Vše 21

Licence
Díla nedostupná v studovně

Typ dokumentu
Kniha 21
Noviny a časopisy 0
Grafika 0
Mapa 0
Hudebniny 0
Zvukové nahrávky 0
Archiválie 0
Rukopis 0
Konvolut 0

Pokročilé hledání

Řazení: Podle Relevance

Harry Potter a tajemná komnata
Rowling, J. K.
2011
Kniha

Harry Potter a kámen mudrců
Rowling, J. K.
2000
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Fénixův řád
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2001
Kniha

Kouzlená věda a Harry Potter
Highfield, Roger
2003
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2000
Kniha

Harry Potter a relikvie smrti
Rowling, J. K.
2008
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Kámen mudrců
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a vezení z Azkabanu
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Harry Potter a vezení z Azkabanu
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Harry Potter a vezení z Azkabanu
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Porovnání s vyhledáním stejného výrazu pouze ve fulltextovém vyhledávání ...

← Moravská zemská knihovna

harry potter

Sbírký Procházet Informace Přihlásit

Výsledky: 1 - 60 / 955

Pokročilé hledání

Řazení: Podle Relevance

Aktivní filtry

harry potter

Dostupnost

Pouze veřejné 10

Pouze neveřejné 945

Vše 955

Licence

Díla nedostupná 0

Díla nedostupná online 0

Typ dokumentu

Kniha 797

Noviny a časopisy 156

Grafika 0

Mapa 1

Hudebniny 0

Zvukové nahrávky 0

Archiválie 0

Rukopis 0

Výsledkem je 955 dokumentů

Harry Potter a tajemná komnata
Rowling, J. K.
2011
Kniha

Harry Potter a kámen mudrců
Rowling, J. K.
2000
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Fénixův řád
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2001
Kniha

Kouzlená věda a Harry Potter
Highfield, Roger
2003
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2000
Kniha

Harry Potter a relikvie smrti
Rowling, J. K.
2008
Kniha

Harry Potter a Tajemná komnata
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Ohnivý pohár
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Harry Potter a Kámen mudrců
Rowling, J. K.
2003
Kniha

<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/search?q=harry%20potter>

komnata
Rowling, J. K.
2002
Kniha

Azkabanu
Rowling, J. K.
2003
Kniha

Azkabanu
Rowling, J. K.
2004
Kniha

Harry Potter a vězeň z Azkabanu
Rowling, J. K.
2003
Kniha

VYZKOUŠEJTE SI

OSOBNÍ ZKUŠENOST JE TA
NEJLEPŠÍ ZKUŠENOST

Najděte noviny ze dne vašeho narození, vašich rodičů či prarodičů. Zkuste se podívat, jaká témata tehdy rezonovala společností, jaké inzeráty tehdy vycházely, co zrovna hráli v biografu a podívejte se i na sportovní výsledky.

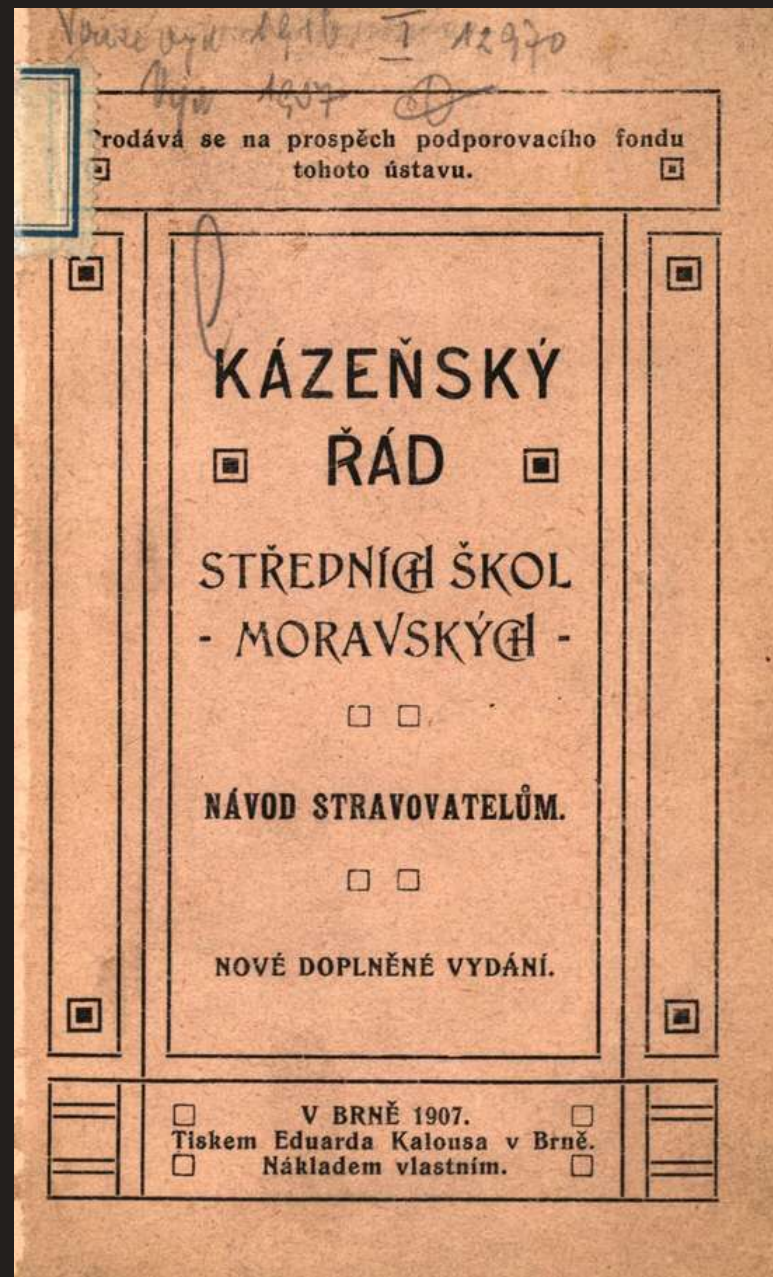

TIP: Použijte filtr "sbírky" a vyberte "denní tisk". Podobně doporučujeme zkusit např. "časopisy".

Nezapomeňte se přihlásit svým knihovním účtem!

VYZKOUŠEJTE SI

OSOBNÍ ZKUŠENOST JE TA
NEJLEPŠÍ ZKUŠENOST

Od kolika let směl kouřit žák školy na Moravě v roce 1907?

TIP: V minulosti vycházely knižně školní neboli kázeňské řády. Najděte kázeňský řád platný pro moravské školy z roku 1907 a v jednom z paragrafů zjistěte věk, od kterého žáci směli se svolením ředitele kouřit. Nezapomeňte, že český jazyk byl v této době trošku odlišný, tj. koncovky v infinitivu sloves mohly obsahovat "i".

VYZKOUŠEJTE SI

OSOBNÍ ZKUŠENOST JE TA
NEJLEPŠÍ ZKUŠENOST

Paní Daňová z Kravař ztratila svůj snubní prsten tak kuriózním způsobem, že o něm napsal článek Moravský ilustrovaný zpravodaj.

Zjistěte, co se s prstenem stalo. Zároveň vytvořte citaci, abyste mohli článek někomu poslat.

UPOZORNĚNÍ! Ve slově "ilustrovaný" se píší dvě L!

VYZKOUŠEJTE SI

OSOBNÍ ZKUŠENOST JE TA
NEJLEPŠÍ ZKUŠENOST

Zjistěte, v jakém moravském městě se stala tragédie umírající vášně a co se tehdy přesně stalo.

Zkuste při vyhledávání použít zástupné znaky a celý vyhledávaný text dát do uvozovek, tj.:

"tragédie umírající vášně"

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Prezentaci zpracovala

Martina Smetánková, Moravská zemská knihovna
martina.smetankova@mzk.cz

Lektorské zajištění

PhDr. Iva Zadražilová, Moravská zemská knihovna
iva.zadrazilova@mzk.cz

MÁTE NĚJAKÉ OTÁZKY? NEBOJTE SE ZEPTAT!